



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **B. L.**, nar.,
trvale bytem
zastoupen Mgr. Pavlem Kehlem,
advokátem se sídlem Panská 895/6, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie,**
se sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 3. 4. 2019, č. j. CPR-40367-3/ČJ-2018-930310-V235,

takto:

- I.** Rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 3. 4. 2019, č. j. CPR-40367-3/ČJ-2018-930310-V235, **se ruší a věc se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8 228,- Kč,
a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce, Mgr. Pavla Kehla, advokáta se sídlem Panská 895/6, 110 00 Praha 1.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce včasnou žalobou ze dne 15. 4. 2019, doručenou Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ či „zdejší soud“) dne 17. 4. 2019, brojlil proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 4. 2019, č. j. CPR-40367-3/ČJ-2018-930310-V235 (dále jen „napadené rozhodnutí“),

zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 12. 11. 2018, č. j. KRPB-287883-24/ČJ-2017-060022-SV (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila prvostupňové rozhodnutí, kterým bylo žalobci správním orgánem I. stupně dle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „ZPC“), uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie (dále jen „EU“), byla stanovena na 1 rok. Počátek doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států EU, byl stanoven v souladu s ustanovením § 118 odst. 1 ZPC od okamžiku, kdy žalobce pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky (dále jen „ČR“). Současně byla žalobci stanovena ve smyslu ustanovení § 118 odst. 3 ZPC doba k vycestování z území ČR v délce 40 dnů ode dne nabytí právní moci prvostupňového rozhodnutí. Pro případ, že by rozhodnutí o správním vyhoštění bylo ve lhůtě stanovené k vycestování nevykonatelné z důvodu podle ustanovení § 119, § 119a, § 179 nebo § 172 odst. 3 ZPC, nebo z důvodu dle ustanovení § 32 odst. 5 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, stanovilo prvostupňové rozhodnutí dobu k vycestování z území ČR do 40 dnů ode dne odpadnutí těchto důvodů. Důvodem pro uložení správního vyhoštění byla skutečnost, že žalobce naplnil důvody uvedené v ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 ZPC, neboť na území ČR pobýval od 6. 10. 2017 do 21. 12. 2017 bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn, když mu nepřislušelo ani jiné oprávnění k pobytu.

II. Napadené rozhodnutí

3. V napadeném rozhodnutí žalovaná především uvedla, že správní orgán I. stupně postupoval v řízení v souladu s ustanovením § 3 a § 50 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), když náležitě zjistil skutečný stav věci a pro rozhodnutí si opatřil potřebné podklady. K námitce žalobce, že se o pravomocném ukončení řízení o své žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu nedozvěděl, neboť bylo rozhodnutí doručování toliko jeho právnímu zástupci, žalovaná uvedla, že si žalobce mohl zvolit jiného zmocněnce, případně se o stav řízení zajímat osobně u správního orgánu. Pokud to neučinil, nemůže projev své vůle uvádět jako důvod svého neoprávněného pobytu na území ČR. Žalovaná konstatovala, že si byl žalobce vědom, že na území ČR pobývá na základě víz udělených mu v souvislosti s řízením vedeným u Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ve věci pobytového oprávnění, kdy mu bylo poslední vízum vydáno s platností do 2. 8. 2017 a žalobce se pro další vízum dostavil až dne 21. 12. 2017, tj. čtyři měsíce po skončení jeho platnosti a dva a půl měsíce po pravomocném zastavení řízení ve věci žádosti o dlouhodobý pobyt, a to pouze z toho důvodu, že chtěl vycestovat do Itálie. Žalobce tedy ve věci pobytového oprávnění postupoval velmi laxně, kdy se o průběh řízení u zmocněného zástupce nezajímal cca dva roky a u správního orgánu o informaci o stavu řízení nepožádal vůbec.
4. K námitce týkající se pochybení správního orgánu spočívající v absenci udělení výjezdního příkazu žalovaná uvedla, že podmínkou pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění dle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 ZPC je pobyt na území bez víza,

ač k tomu není cizinec oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu. Pravomocné rozhodnutí ve věci žádosti žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR, kterým bylo řízení zastaveno, je listinou, která dokládá nelegálnost pobytu žalobce na území ČR. Po policii a ministerstvu nelze požadovat vydání výjezdního příkazu, pokud žalobce sám nevyvine dostatečnou procesní aktivitu k vydání výjezdního příkazu. V případě, že žalobce k vydání výjezdního příkazu přistupuje laxe a není procesně aktivní, je jeho pobyt neoprávněný i proto, že by měl nárok na vydání výjezdního příkazu. Žalobce v souvislosti se svým pobytovým oprávněním neučinil žádné kroky pro získání informací ve věci jeho pobytového statutu a nemůže se tak vyvinut ze svého liknavého jednání.

5. Z důvodu naplnění skutkové podstaty ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 ZPC a nesplnění zákonných podmínek ve smyslu ustanovení § 50a odst. 3 písm. c) ZPC přistoupil správní orgán I. stupně k uložení správního vyhoštění, proto žalovaná zamítla námitku žalobce, že by vzhledem k okolnostem jeho případu lépe koreloval postup ve smyslu ustanovení § 50a ZPC.
6. Žalovaná dále dovodila, že zásah do soukromého a rodinného života žalobce není takového rozsahu, že by dosahoval intenzity, u níž by bylo třeba uvažovat o aplikaci ustanovení § 119a odst. 2 ZPC, a to v rozsahu ustanovení § 174a ZPC.

III. Žaloba

7. Žalobce byl předně přesvědčen, že žalovaná porušila při svém rozhodování ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, když nezohlednila všechny odvolací námitky žalobce, resp. na tyto řádně nereagovala a své rozhodnutí řádně a přezkoumatelně neodůvodnila. Žalovaná se nevypořádala s tím, že pobyt žalobce nebyl ukončen výjezdním příkazem ve smyslu ustanovení § 50 odst. 1 písm. b) ZPC. Žalobce přitom zdůvodnil, že v takovém případě je nejisté stanovení dne, od kdy lze na pobyt žalobce pohlížet jako na pobyt neoprávněný. Jediným možným výkladem je předpoklad, že po ukončení správního řízení o žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu přistoupí Ministerstvo vnitra ČR (dále jen „MVČR“) v souladu s ustanovením § 50 odst. 1 písm. b) ZPC v návaznosti na ustanovení § 34 odst. 2 a § 59 správního řádu k předvolání žalobce k osobní účasti, a to za účelem vystavení výjezdního příkazu. Teprve za předpokladu, že by se žalobce nedostavil ani na toto předvolání, lze hovořit o porušení povinnosti žalobce, které by mělo následovat přijetí opatření. Žalobce přitom vysvětlil, že den 5. 10. 2017 připadal na čtvrtek, tedy den, kdy má MVČR úřední hodiny do 15:00 hod, v pátek přitom nemá pro neobjednané klienty úřední hodiny vůbec. I pokud by se tedy žalobce dne 5. 10. 2017 od svého právního zástupce o doručení rozhodnutí o jeho žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu dozvěděl, nejbližší pracovní den, kdy by se mohl dostavit na předmětné pracoviště, je pondělí 9. 10. 2017. Správní orgány však ve svých rozhodnutích ohraničují neoprávněný pobyt žalobce na území ČR již od 6. 10. 2017. Žalovaná se s touto argumentací žalobce nikterak nevypořádala a zatížila tak své rozhodnutí nepřezkoumatelností.

8. Žalovaná rovněž dostatečně nevysvětlila svůj závěr, proč v případě žalobce nepostačovalo uložení mírnějšího opatření, kterým je vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území ve smyslu ustanovení § 50a ZPC. Konkrétní dílčí okolnosti případu žalobce přitom ilustrují, že v jeho případě uložení takového opatření postačovalo, když o ukončení předchozího pobytového správního řízení nevěděl, na území ČR pobýval od roku 2014, je mladého a produktivního věku a uložení správního vyhoštění mu překáží v jeho záměru v ČR studovat.
9. Stran ustanovení § 174a ZPC žalovaná pouze převzala závěry správního orgánu I. stupně, když správními orgány nebylo zjištěno, jaké okolnosti panují v zemi původu žalobce. Žalobce by přitom při návratu do vlasti čekala povinná vojenská služba, kdy žalobce ohrožuje skutečnost, že je také státním občanem Ruské federace. V zemi původu se projevuje zvýšená nevraživost původního obyvatelstva proti osobám přistěhovaným za bývalého režimu, tito zažívají různou míru šikany. Žalobce byl přitom správními orgány posledně k věci slyšen dlouho předtím, než bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí. Správní orgány jsou však povinny rozhodovat dle skutkového stavu, který je aktuální ke dni vydání rozhodnutí. To se však nestalo, neboť situace v zemi původu žalobce se zhoršuje.
10. Žalobce proto závěrem navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalované

11. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 25. 4. 2019 plně odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a shromážděný spisový materiál, neboť žalobní námitky byly obsahově totožné s námitkami odvolacími. Žalovaná byla přesvědčena, že postupovala v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, a ze své strany neshledala ve svém postupu žádné pochybení.
12. Z tohoto důvodu proto žalovaná navrhla, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Shrnutí relevantních skutečností zjištěných ze správního spisu

13. Ve správním spisu se nacházejí následující pro danou věc podstatné dokumenty: rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 23. 10. 2014, č. j. OAM-35097-7/DP-2014, kterým bylo zastaveno správní řízení o žádosti žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia (neboť žalobce i přes výzvu nedoložil doklad o zajištění ubytování po dobu pobytu na území), rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 4. 10. 2017, č. j. MV-29675-8/SO-2015, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, oznámení o zahájení správního řízení ze dne 21. 12. 2017, protokol o výslechu účastníka správního řízení ze dne 21. 12. 2017, potvrzení o studiu vydané

- Hotelovou školou s.r.o. dne 20. 12. 2017, potvrzení o studiu vydané Obchodní akademií ELDO dne 26. 6. 2017, potvrzení o studiu vydané Gymnáziem Hády dne 10. 6. 2014, vyjádření zástupce ředitelky školy Hotelová škola s.r.o. ze dne 28. 2. 2018, závazné stanovisko Ministerstva vnitra k možnosti vycestování cizince ze dne 15. 10. 2018, informace OAMP – Ruská federace – Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 20. 6. 2018, informace OAMP – Turkmenistán ze dne 24. 8. 2018, prvostupňové rozhodnutí, odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí včetně jeho doplnění a napadené rozhodnutí.
14. Soud ze správního spisu zjistil, že se dne 21. 12. 2017 žalobce dostavil na pracoviště Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, kde předložil cestovní pas Ruské federace č. platný do 12. 11. 2022, na jehož straně č. 46 byl vylepen vízový štítek č. 900154228 s platností od 3. 5. 2017 do 2. 8. 2017, s délkou pobytu 92 dnů, počet vstupů MULT, typ víza D, vydaný dne 3. 5. 2017. Z dostupných evidencí je pak zřejmé, že žalobce pobýval na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia s platností od 9. 1. 2014 do 3. 6. 2014. Následně mu byl udělen dlouhodobý pobyt za účelem studia s platností od 4. 6. 2014 do 31. 8. 2014. Dne 11. 8. 2014 podal žalobce žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem studia, nicméně správní řízení o dané žádosti bylo usnesením Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 23. 10. 2014, č. j. OAM-35097-7/DP-2014, zastaveno. Proti rozhodnutí podal žalobce odvolání a rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 4. 10. 2017, č. j. MV-29675-8/SO-2015, bylo jeho odvolání zamítnuto a prvoinstanční rozhodnutí potvrzeno.
15. V oznámení o zahájení správního řízení ze dne 21. 12. 2017 bylo žalobci sděleno, že s ním bylo podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 ZPC zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění, protože žalobce pobývá na území ČR bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.
16. Do protokolu o výsledku dne 21. 12. 2017 žalobce mj. uvedl, že se ke správnímu orgánu dostavil, aby mu byla vydána překlenovací pobytová karta, protože chtěl odjet od 26. 12. 2017 do 30. 12. 2017 do Itálie. Žalobce nevěděl, v jakém stavu je jeho žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem studia, a myslel si, že žádost stále běží. O pravomocném zamítnutí jeho žádosti nevěděl. Se svým zmocněncem pro zastupování byl naposledy v kontaktu asi před dvěma roky. Do ČR přijel poprvé asi 20. 1. 2014, měl vízum a od té doby většinu času pobýval v ČR. Měl vyřízený pobyt za účelem studia. Půl roku studoval na gymnáziu Hády (od ledna roku 2014 do konce školního roku), do konce školního roku 2017 (tři školní roky) studoval na obchodní akademii ELDO a od září roku 2017 studoval Hotelovou školu Brno, přičemž jeho studium mu financují rodiče. Ve vycestování do země původu mu brání překážka v podobě odvodu na vojnu. Správní vyhoštění by pro něj znamenalo vážný zásah do soukromého a rodinného života, neboť v ČR studuje střední školu a až ji dodělá, chce pokračovat na vysoké škole.

VI. Posouzení věci krajským soudem

17. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
18. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
19. Přednostně se zdejší soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že se jí musí zabývat i tehdy, pokud by to žalobce nenamítal, tedy z úřední povinnosti. Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí logicky nelze věcně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí tedy obvykle bývá překážkou posouzení důvodnosti dalších žalobních námitek, což však v daném případě nenastalo.
20. Žalobcem byla namítána nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů i nesrozumitelnosti. K nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro nedostatek důvodů uvedl Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 26. 2. 1993, sp. zn. 6 A 48/92, SJS 27/0, SP č. 27/1994, že: *„Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej případně vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Z odůvodnění správního rozhodnutí musí jednoznačně vyplývat, že se správní orgán posuzovanou věcí zabýval, neopomenul žádné účastnickovy námitky a přihlédl i k námitkám strany druhé. Užité argumenty a úvahy správního orgánu nesmí vzbudit pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti. Z odůvodnění musí plynout vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle.“*
21. Při výkladu pojmu „nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu“ vyšel zdejší soud dále i z konstantní judikatury vztahující se k nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí, která je shrnuta např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 2 As 85/2011-170 (všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), kde je mj. uvedeno: „K vymezení rozsahu přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí přispěl Ústavní soud, který např. v nálezu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 45, nález 64, str. 77, vyslovil, že odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval soud při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v

konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena. Ústavní soud rovněž v nálezu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na nalus.usoud.cz) také konstatoval: „*Soudy jsou povinny své rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.*“ V tomto nálezu Ústavní soud dále vyslovil, že „*(...) je-li povinností krajských soudů vyplývající z práva na spravedlivý proces podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod to, aby se vypořádaly i s námitkami žalobců uplatněnými opožděně, a to z pohledu včasnosti jejich uplatnění, tím spíše je dána povinnost krajských soudů vypořádat se s námitkami uplatněnými v žalobě, tedy řádně a včas.*“ Z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 3, nálezy 34, str. 257,

a nálezy ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 8, nálezy 85,

str. 287) také vyplývá, že jedním z požadavků vyplývajících z práva na spravedlivý proces

a z principů právního státu je povinnost soudů svá rozhodnutí odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ustanovení § 54 odst. 2 s.ř.s. Z odůvodnění rozsudku musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, protože by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

22. Také Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích opakovaně vyslovil, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, a také rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52). Obdobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2007, č. j. 1 Afs 53/2007 - 34, bylo vysloveno, že „*(...) je povinností soudu stranám sporu ozřejmit, jakými úsudky byl veden a k jakým závěrům dospěl.*“ V této souvislosti lze také poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64, v němž se uvádí, že v situaci, kdy „*(...) je část odůvodnění rozsudku krajského soudu, v níž se měl krajský soud vyjádřit*

ke skutkovým a právním otázkám vyplývajícím z uplatněných žalobních bodů, tvořena z valné části toliko pasážemi převzatými bez dalšího komentáře z publikovaného judikátu v

jiné, skutkově i právně odlišné věci, aniž by krajský soud zároveň vyložil, jaký význam mají tyto převzaté závěry pro jeho rozhodnutí ve věci, je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů“. Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost pak lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno

či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou

ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 04. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS). Také správní rozhodnutí lze považovat za nepřezkoumatelné buď pro nedostatek důvodů, nebo pro nesrozumitelnost. Stejně závěry je třeba zásadně vztáhnout i na rozhodnutí správních orgánů.

23. Krajský soud neshledal žádnou z vad, pro kterou by bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, ať už pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný). Je pouze na žalované, aby námitky či důkazy vypořádala, logicky odůvodnila a argumentovala s uvedením skutkových a právních důvodů.
24. To se ve zde projednávaném případě stalo a soud proto nemůže přisvědčit žalobci ani v jednom z jeho odkazů na vady, které by vedly k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Zdejší soud má za to, že žalovaná zdůvodnila a srozumitelně uvedla, co ji vedlo k závěru napadeného rozhodnutí.
25. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je tak seznatelné, které otázky žalovaná považovala za rozhodné. Vzájemná souvislost jednotlivých úvah, jež v napadeném rozhodnutí vyslovila žalovaná, je zřetelná. Napadené rozhodnutí proto krajský soud považuje za přezkoumatelné. Ostatně sám žalobce s tímto rozhodnutím polemizuje, což by v případě nepřezkoumatelnosti nebylo možné, a skutečnost, že se závěry žalované žalobce nesouhlasí, nutně neznamená, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
26. Ve světle těchto skutečností považuje krajský soud námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí za nepřipadnou. Přistoupil proto k posouzení podstaty projednávané věci.
27. Podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 ZPC *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu*.

28. Podle ustanovení § 50 odst. 1 písm. b) ZPC je výjezdní příkaz *doklad, který z moci úřední uděluje ministerstvo po zrušení nebo uplynutí platnosti dlouhodobého víza, po zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, pokud uplynula platnost víza, po zrušení nebo zániku platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu, po zrušení přechodného pobytu občanu Evropské unie^{1b}), po ukončení přechodného pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie nebo po ukončení poskytování ochrany na území podle zvláštního právního předpisu.*
29. Podle ustanovení § 50 odst. 3 ZPC *výjezdní příkaz opravňuje cizince k přechodnému pobytu na území po dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů, a k vycestování z území; v době jeho platnosti není cizinec za pobytu na území oprávněn podat žádost o udělení dlouhodobého víza nebo povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, s výjimkou žádosti podané podle § 33 odst. 1 a § 42e. Platnost výjezdního příkazu zaniká vycestováním cizince z území.*
30. Podle ustanovení § 50 odst. 4 ZPC *není-li dále stanoveno jinak, doba přechodného pobytu cizince na výjezdní příkaz nesmí být delší než 60 dnů, dobu pobytu stanoví a ve výjezdním příkazu vyznačuje policie, Ministerstvo zahraničních věcí nebo ministerstvo.*
31. MVČR tedy v návaznosti na ustanovení § 50 odst. 1 písm. b) ZPC po zrušení nebo uplynutí řady právních titulů opravňujících k pobytu na území ČR uděluje z moci úřední výjezdní příkaz, a to mj. i u pobytového titulu žalobce, tj. dlouhodobého pobytu za účelem studia. MVČR je tedy povinno ve všech případech, na něž dopadá ustanovení § 50 ZPC vydat z vlastní iniciativy výjezdní příkaz.
32. Jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 31. 8. 2018, č. j. 2 Azs 288/2017 – 22: „Jakkoli to ze samotného názvu tohoto právního institutu na první pohled neplyne, z ustanovení § 50 odst. 3 a 4 zákona o pobytu cizinců je patrné, že výjezdní příkaz je v první řadě časově a věcně (účelem) omezené povolení oprávnění k pobytu cizince na území České republiky. Jeho smysl a účel je zcela zřejmý z § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců – dát cizinci, který má opustit Českou republiku, krátký, avšak přiměřený časový prostor k uspořádání si svých záležitostí a k vycestování z území. Zákon zde dává nad rámec pobytového oprávnění, které cizinci uplynulo, jakousi lhůtu k přípravě na vycestování a k provedení vycestování. Délka lhůty je na uvážení příslušného orgánu a má reflektovat poměry cizince (rodinné, osobní, zdravotní, potřebu uspořádat majetkové a jiné záležitosti), délku jeho dosavadního pobytu na území České republiky i případné další individuální okolnosti či skutečnosti. Horní hranice lhůty k přípravě vycestování a vycestování je jasně patrná z § 50 odst. 4 zákona o pobytu cizinců.
33. Jak správně poznamenal žalobce již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, ve věci žalobce nebyl výjezdní příkaz vydán. Lze obecně souhlasit se žalovanou, že k tomuto do určité míry přispěl sám žalobce svou pasivitou a laxností ve vztahu k příslušným orgánům v situaci, kdy si mohl a měl být vědom toho, že již nemá žádný právní titul opravňující jej k pobytu na území ČR, což mj. vyplývalo již z obsahu vízové štítky v cestovním pasu žalobce, který měl platnost pouze do 2. 8. 2017. Sledování platnosti titulu opravňujícího k pobytu

na území ČR a případné požadování informací stran pobytového statusu žalobce lze po dospělém studentu pobývajícím několik let v ČR spravedlivě požadovat. Stejně tak je třeba odmítnout argumenty žalobce, že nebyl o rozhodnutí o žádosti žalobce o prodloužení platnosti dlouhodobého pobytu žalobce na území ČR za účelem studia vyrozuměn svým zmocněncem, jehož si k zastupování v předmětném řízení zvolil. V českém právním řádu platí obecná právní zásada *ignorantia legis non excusat* (neznalost zákona neomlouvá), přičemž je především věcí žalobce, aby si řádně plnil své povinnosti. Pokud pochybil nikoliv žalobce, nýbrž jeho zvolený zmocněnec, taková skutečnost jistě může mít svoji relevanci v případném uplatňování nároku žalobce na náhradu škody způsobené nečinností zmocněnce, nemůže mít však vliv na posouzení otázky důvodnosti rozhodnutí o uložení správního vyhoštění. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, kupříkladu na jeho rozsudek ze dne 23. 4. 2015 č. j. 3 Azs 28/2015 - 24, kde je k námitce o tom, že stěžovatel pobýval na území České republiky v domnění, že je oprávněn k pobytu (přestože k němu oprávněn nebyl), mimo jiné uvedeno: „*Ostatně ani omyl stěžovatele v tomto případě by nebyl relevantní pro rozhodnutí o správním vyhoštění. Zákon o pobytu cizinců takový omyl nezohledňuje a obecně se uplatní zásada, že neznalost práva neomlouvá (srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č. j. 3 Azs 168/2014 – 26).*“ Podobně lze odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2016 č. j. 6 Azs 72/2016 - 31: „*V daném případě byly jednáním stěžovatele naplněny podmínky pro uložení správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců, podle něhož policie vydá rozhodnutí o vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na tři roky, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu. O splnění těchto podmínek přitom není sporu a ani stěžovatel v kasační stížnosti tímto směrem nic nenamítá. Není přitom podstatné, zda stěžovatel skutečně nevěděl, že jeho pobyt nebyl v rozhodném období oprávněný. Pro naplnění skutkové podstaty citovaného ustanovení je rozhodující, že se v období od 1. 8. 2014 do 18. 6. 2015 zdržoval na území České republiky ilegálně. Jak uvedl správně již žalovaný v napadeném rozhodnutí, neznalost zákona stěžovatele neomlouvá. Jako cizinec, který je povinen respektovat zákon o pobytu cizinců, musí svá práva a povinnosti na tomto úseku náležitě střežit, což zjevně nečinil.*“ Je taktéž nutno poznamenat, že žalobce je dospělý a svéprávný cizinec, jenž musel mít z několikaletého pobytu na území ČR zkušenosti s praxí spojenou s cizineckou administrativou, a měl si proto přiměřeně střežit svá vlastní práva a měl svou situaci obezřetně řešit intenzivní a účinnou komunikací s cizineckými orgány. Žalobce však takto nepostupoval. Na příslušné orgány se obrátil až dne 21. 12. 2017, tedy s citelnou časovou prodlevou od data 2. 8. 2017, kdy mu vypršela platnost vízového štítku v cestovním pasu, či od data 5. 10. 2017, kdy nabylo právní moci prvoinstanční rozhodnutí o zastavení řízení ve věci žádosti žalobce o prodloužení platnosti dlouhodobého pobytu za účelem studia.

34. I za této situace však nelze odhlédnout od pochybení státu spočívajícího v tom, že příslušné orgány v rozporu se zcela jasným příkazem vyplývajícím z ustanovení § 50 ZPC nevydaly žalobci výjezdní příkaz, v němž by stanovily lhůtu, kterou by měl na přípravu vycestování a samotné vycestování. Žalobce by se především v důsledku vydání výjezdního příkazu dostal do režimu dočasněho legálního pobytu na území ČR. Je velmi pravděpodobné, že vzhledem k době, po kterou žalobce na území ČR předtím legálně a bezproblémově pobýval, a k tomu, že nebyla dána žádná naléhavá potřeba, aby žalobce opustil území ČR bezodkladně, by tato lhůta byla stanovena poblíž horní hranice zákonného rozpětí.
35. Žalovaná tedy měla vzít v úvahu, že jakkoliv převážnou část odpovědnosti za to, že žalobce pobýval na území ČR nelegálně, nese sám žalobce, míra jeho odpovědnosti je významně snížena tím, že mu nebyl ze strany státu vystaven výjezdní příkaz. V takovém případě je i úvaha správních orgánů o tom, zda bylo vůbec třeba žalobci uložit zákaz vstupu na území ČR, a pokud ano, zda je přiměřená doba 1 roku, tedy zhruba jedna třetina zákonem povoleného rozpětí nula až tři roky (dle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 ZPC), opřena o nesprávné vstupní předpoklady.
36. Pokud tedy žalovaná převzala právní závěr správního orgánu I. stupně, posoudila nesprávně rozhodnou právní otázku. Žalovaná (stejně jako správní orgán I. stupně) nezjistila skutečný skutkový stav co do ukončení pobytového oprávnění žalobce, když nevzala v úvahu, zda byly v případě žalobce dodrženy všechny zákonné postupy navazující na rozhodnutí o zastavení správního řízení ve věci žádosti žalobce o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem studia, tedy zda byl žalobci v souladu s ustanovením § 50 odst. 1 písm. b) ZPC vydán Ministerstvem vnitra ČR výjezdní příkaz. Žalovaná i správní orgán I. stupně tedy postupovali v rozporu s ustanovením § 3 správního řádu, a skutkový stav, který vzali za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění. Krajský soud proto podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
37. V dalším řízení bude žalovaná (případně správní orgán I. stupně) vázána právním názorem vysloveným v tomto rozsudku ve smyslu ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s. Vyjde tedy z toho, že ve věci žalobce měl vzhledem ke splnění podmínek vyplývajících z ustanovení § 50 odst. 1 písm. b) ZPC být vydán výjezdní příkaz na dobu poblíž horní hranice zákonného rozpětí. Současně vezme v úvahu, že je s ohledem na pobytovou historii žalobce velmi dobře možné, že pokud by byl žalobci výjezdní příkaz vydán, žalobce by jej respektoval a ve stanovené lhůtě z ČR řádně vycestoval. Pokud se tedy ve věci neobjeví žádné jiné okolnosti týkající se chování žalobce, které nebyly zdejšímu soudu při rozhodování známy, nabízí se jako přiměřené řešení jeho situace v případě nerespektování vycestování ve lhůtě stanovené výjezdním příkazem uložení správního vyhoštění se stanovením kratší doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území ČR, než původní a ne zcela přiměřeně zvolený 1 rok. Takové rozhodnutí bude na jedné straně pro žalobce signálem, že pobytové předpisy ČR musí bezezbytku dodržovat, jinak to pro něj znamená konec pobytu na

jejím území,
na druhé straně však takový postup umožní žalobci usilovat při splnění požadovaných vstupních podmínek, o brzký návrat do ČR, s níž ho pojí pobyťová historie a snaha o úspěšné ukončení studií (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 Azs 288/2017 – 22). Své rozhodnutí žalovaná, případně správní orgán I. stupně, řádně a srozumitelně zdůvodní, přičemž se v případě v situaci vydání rozhodnutí o správním vyhoštění řádně vyjádří k (ne)možnosti uložení mírnějšího opatření dle ustanovení § 50a ZPC a řádně posoudí aktuální okolnosti v zemi původu žalobce ve smyslu ustanovení § 174a ZPC.

VII. Závěr a náklady řízení

38. Krajský soud tak na základě všech výše uvedených skutečností shledal žalobu důvodnou,
a proto podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. napadené rozhodnutí žalované pro vady řízení bez jednání zrušil a dále vyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení, v němž je žalovaná vázána právním názorem vysloveným krajským soudem ve zrušujícím rozsudku (ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s.).
39. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl výrokem II. dle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a přísluší mu proto právo na náhradu nákladů řízení před krajským soudem, které důvodně vynaložil proti žalované, která ve věci úspěch neměla (neboť napadené rozhodnutí bylo zrušeno).
40. Za účelně vynaložené náklady vzal krajský soud mimosmluvní odměnu zástupce žalobce
za dva úkony právní služby (převzetí a příprava právního zastoupení, písemné podání žaloby) po 3.100,- Kč podle ustanovení § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu (vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném v rozhodné době). Za úkony právní služby to činí celkem 6 200,- Kč, k čemuž je nutné připočíst
hotové výdaje
po 300,- Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, což činí dohromady částku ve výši 6 800,- Kč. Tato částka se dále zvyšuje o DPH 21 %, neboť právní zástupce žalobce doložil, že je plátcem této daně. Celkové náklady řízení tak dosáhly výše 8 228,- Kč. Ke splnění povinnosti byla žalovaná stanovena přiměřená lhůta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne

Nejvyššího jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u

správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj

jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 17. června 2019

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.